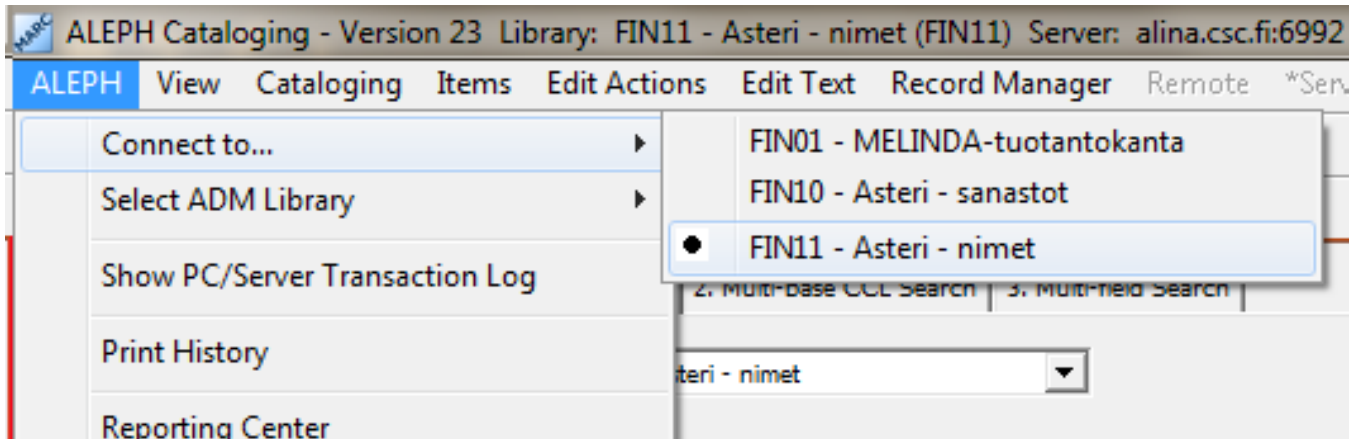

Asterin toimintaohje

- 1. ASTERI-NIMITIETOKANTA
- 2. ASTERIN PERUSNÄKYMÄ
- 3. AUKTORITEETTITIETUEIDEN HAKEMINEN
- 4. UUSI AUKTORITEETTITIETUE
- 5. ASTERIN TUNNUKSET
- 6. TIETUEEN MUOKKAAMINEN
- 7. OSAKENTÄN SISÄLTÖVAIHTOEHTOJEN HYÖDYNTÄMINEN
- 8. AUKTORISOIDUN NIMENMUODON HAKU

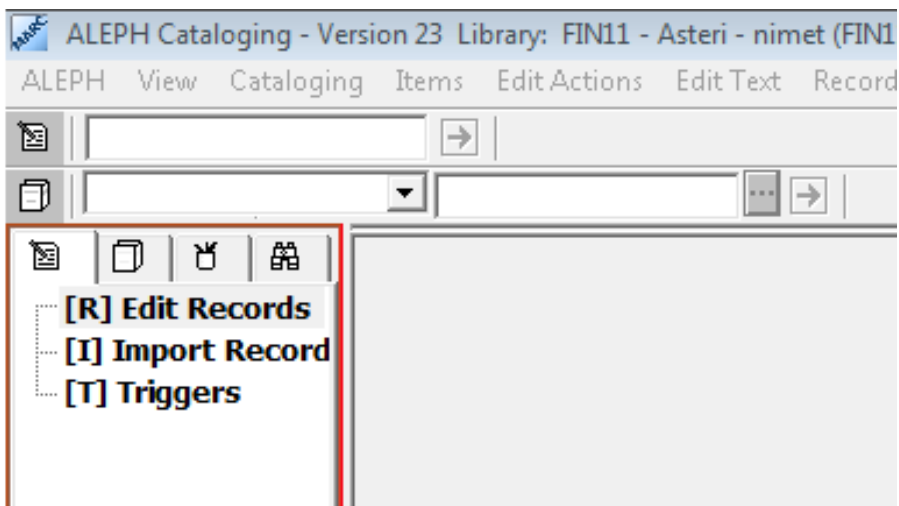
1. ASTERI-NIMITIETOKANTA

Asteri-nimitietokanta on erillinen resurssi/tietovaranto Melindassa (FIN11 - Asteri - nimet). Asteriin päästään seuraavalla tavalla: ALEPH > Connect to... > FIN11 - Asteri - nimet (tarvitaan erityisesti silloin, kun tehdään uutta tietuetta tai haetaan Asterin id:llä).

2. ASTERIN PERUSNÄKYMÄ

Vasemmassa laidassa olevat välilehdet: *Record Tab* , *Items Tab* , *Admin. Tab* ja *Search Tab* .

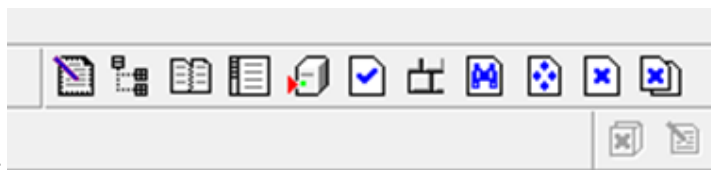

Vinkki: Haku ID-numerolla

Haku Asterin ID-numerolla onnistuu suoraan vasemmassa laidassa olevasta hakuikkunasta.

Oikeassa ylälaudassa on seuraavat kuvakkeet:

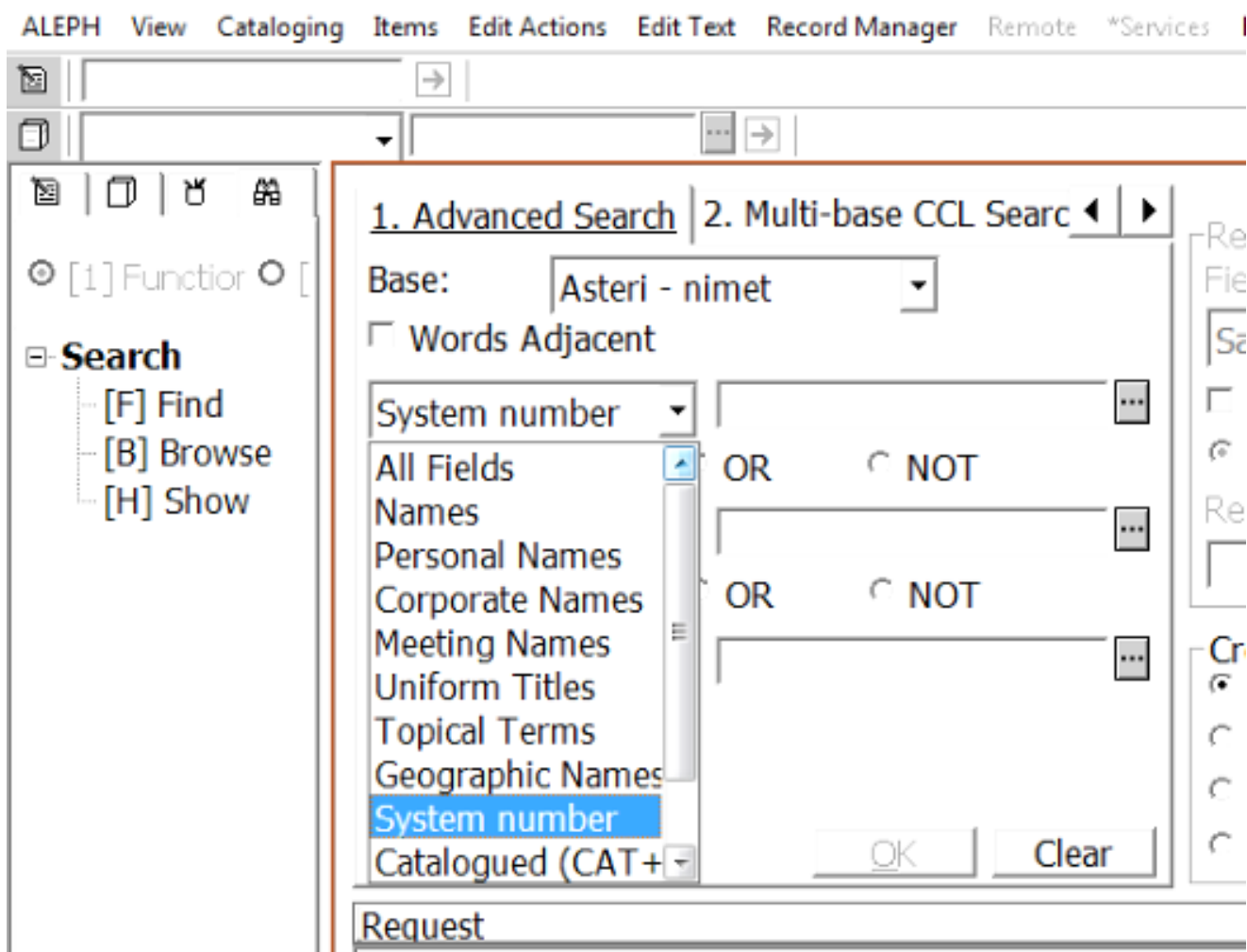
Kuvake	
	avaa auktoriteettien luettelointipohjat (pitää olla Asteri-tietokannassa, katso kohta 1)
	näyttää hierarkkisen näkymän
	jos valittuna, näyttää kaksi tietuetta vierekkäin
	jos valittuna, näyttää sivupalkkia
	tallentaa auktoriteettitietueen
	tarkistaa tietueen
	avaa erikoismerkit ja diakriittien näkymän alalaitaan Vinkki Erikoismerkkien ja diakriittien teko onnistuu myös näppäimellä F11: • paina F11, kirjoita haluamasi merkki heksalukuna ja paina uudestaan F11 • esim: $F11 + 00E6 + F11 = \text{æ}$ • katso lisää: http://unicode.org/charts/
	palaa tietueen show-näkymään
	toiminto liittyy hankintaan, ei käytössä
	sulkee joko yksittäisen ikkunan tai kaikki ikkunat

Auktoriteettitietueen kiinteäkenttien muokkaamisesta ks. Melindan ohje ([Kiinteämittaisten kenttien vetovalikot / sisältövaihtoehtolistat](#)).

3. AUKTORITEETTITIEUEIDEN HAKEMINEN

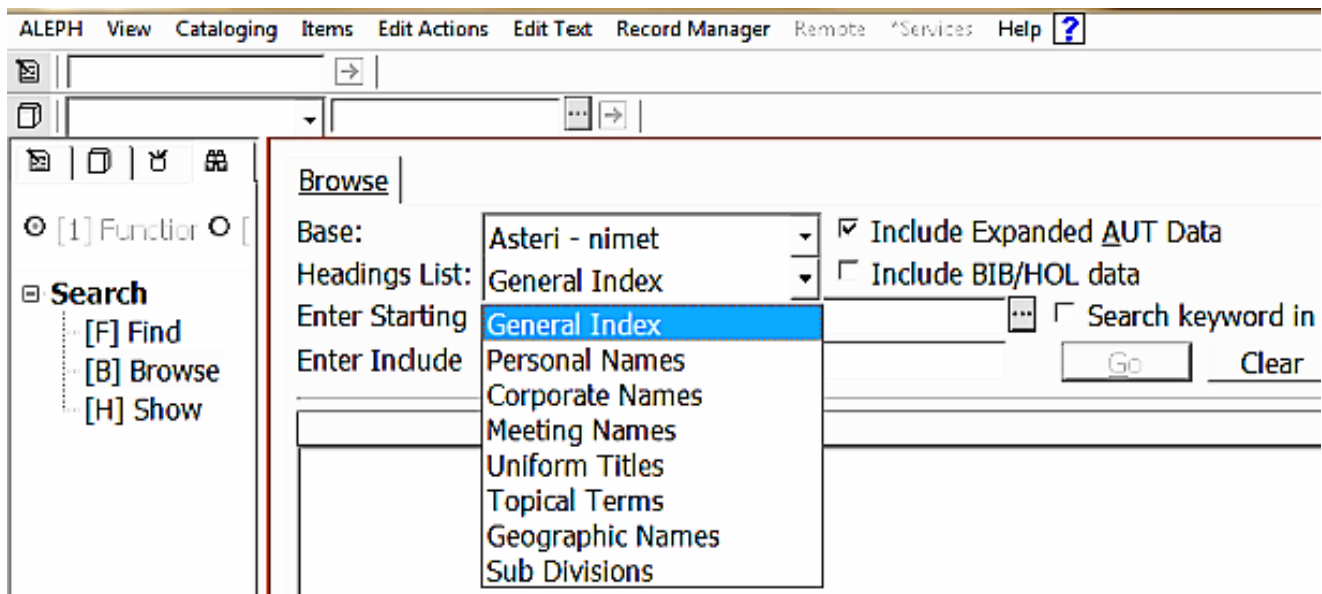
Auktoriteettitietueita voi hakea sana- (*[F] Find*) tai selaushaulla (*[B] Browse*). Lisätietoja erilaisista hakumahdollisuuksista, ks. Alephin ohjeet (linkki [pääsivulle](#)) > *Aleph 23 User Guide - Search* (englanniksi, 29 sivua).

Sanahaun näkymä:

pikanäppäinkomento?

Selaushaun näkymä. Mm. henkilöitä ja yhteisöjä voi hakea omalla selausindeksillä.

Selaushaun tuloksen näkymä:

ALEPH View Cataloging Items Edit Actions Edit Text Record Manager Remote *Services Help ?

Base: Asteri - nimet Include Expanded AUT Data
 Headings List: General Index Include BIB/HOL data
 Enter Starting: ilona Search keyword in h
 Enter Include:

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
1		Ilona Purje (yhtiö) (FIN11)000035302	Asteri Names, 1102 , aab, UPD=Y
1		Ilona (FIN11)000084113 Public Note: Todellinen nimi: Anna Anderson	Asteri Names, 1000 , aab, UPD=Y
1		Ilona (yhtye) (FIN11)000177687	Asteri Names, 1102 , aab, UPD=Y
1		Ilonen, Anneli, 1930- (FIN11)000152297	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Ilonen, Arvi	Asteri Names, COR , aab, UPD=Y
1		Ilonen, Arvi, 1933- (FIN11)000045308	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Ilonen, Ilkka, 1983- (FIN11)000145175	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Ilonen, Irja	Asteri Names, 4001 , aab, UPD=Y

Search [1] Function []
 [F] Find
 [B] Browse
 [H] Show

Expand
 Save As Se
 rrect Head
 rrect Displ
 UT Rechet
 Show
 Brief Recs
 Catalog

Sarakkeessa *Auth. info* näkyy, onko indeksissä oleva tekijäkirjaus auktoriteettitietueen 1XX- vai 4XX-kentässä. Hakutuloksen oikeassa reunassa olevia painikkeita painamalla pääsee joko katsomaan (*Show*) tai muokkaamaan (*Catalog*) tietuetta.

4. UUSI AUKTORITEETTITUETUE

Uusia auktoriteettitietueita luodaan joko valitsemalla tallennusmallia (*Open Template*) tai vanhan a-tietueen pohjalta (*Duplicate Record*).
 [PIKANÄPPÄINKOMENTO?]

Katso Melindan yleinen ohje Alephin toimintaohjeesta: [Tallennusmallit Alephissa](#).

Muista

Ennen kun teet uutta auktoriteettitietuetta, tarkistathan, että nimeä ei ole vielä auktorisoitu.

Tarkistaminen onnistuu bib-tietueesta esimerkiksi näin: mene tekijäkirjauksen kohdalle ja paina pikanäppäinkomentoa Ctrl+F3 (Aleph tarkistaa nimenmuodot Asterista).

5. ASTERIN TUNNUKSET

MH

035-kentän logiikka, id muodostuu automaattisesti

(035-kentässä (FI-ASTERI-N)000090008, tekijäkirjauksen yhteydessä muodossa (FIN11)000090008)

bibeissä piste, auktoireissa ei

6. TIETUEEN MUOKKAAMINEN

Tärkeimmät toiminnot tietueen muokkaamiseen löytyy pudotusvalikoista *Edit Actions* ja *Edit Text*. Alla poiminta usein käytetyistä pikanäppäinkomennoista.

Valikko Edit Actions	
Expand from Template Ctrl + E	toiminnolla lisätään aukiolevaan tietueeseen puuttuvat kentät templatesta
View Record's Catalogers	
View Record's History	
Show RDA Toolkit	
Derive New Record	

Valikko Edit Text	pikanäppäinkomennot
uuden kentän lisääminen (valitse listalta)	F5
uuden kentän lisääminen (kirjoita itse)	F6
koko kenttä: kopioi ja liitä *voit kopioida useamman kentän kerrallaan mustamaalaamalla halutut kentät (ei tarvitse kokonaisuudessaan) ja käyttämällä pikanäppäinkomentoa Ctrl + T	Ctrl + T ja Alt + T
kentän poistaminen	Ctrl + F7
uuden osakentän lisääminen (jos haluat lisätä uuden osakentän ennen ensimmäisenä olevaa osakenttää, vie kursori joko kentän numeron tai indikaattorien kohdalle)	F7
osakenttä: kopioi ja liitä	Ctrl + S ja Alt + S
osakentän poistaminen	Ctrl + F5

Vinkki: INSERT-näppäin

Jos kursori vilkkuu mustana laatikkona kirjaimen kohdalla, kirjoittamasi teksti korvaa alkuperäisen. Jos tarvitset kirjoittaa valitsemaasi kohtaan, kursorin pitäisi näkyä viivana. Musta laatikko muuttuu viivaksi painamalla näppäimistössä olevaa näppäintä *insert*.

Auktoriteettitietueen kiinteäkenttien muokkaamisesta ks. Melindan ohje ([Kiinteämittaisten kenttien vetovalikot / sisältövaihtoehtolistat](#)).

7. OSAKENTÄN SISÄLTÖVAIHTOEHTOJEN HYÖDYNTÄMINEN

Tiettyyn osakenttään merkittävät fraasit, suhteen määritteet tms. saa näkymään painamalla tabulaattoria tyhjän kentän kohdalla.

A-tietueen kentän osakenttä	Osakentän sisältövaihtoehdot
024, osakenttä ‡q	Yritys- ja yhteisötunnus:
024, osakenttä ‡2	isni viaf
040, osakenttä ‡a	lista tuottajaorganisaatioiden tunnuksista
368, osakenttä ‡d	listaus arvonimistä (päivitys)
500, osakenttä ‡w	arvot "a", "b" ja "r"
500, osakenttä ‡i	Toinen identiteetti: Todellinen identiteetti: Jäsen: Perustaja:
510, osakenttä ‡w	arvot "a", "b", "r" ja "t"

510, osakenttä Ꞥi	Alayhteisö: Jakautumisesta muodostunut: Jakautumista edeltänyt yhteisö: Jakautunut: Kattoyhteisö: Laajempi emoyhtiö: Laajempi jäsenyhteisö: Paikallinen tytäryhtiö: Perustajayhteisö: Perustanut yhteisön: Sulautunut yhteisöön: Yhdistymisestä muodostunut: Yhdistynyt yhteisöön: Yhteisön jäsenyhteisö: Yhteisöön sulautunut: Yhteisöön yhdistynyt:
678, osakenttä Ꞥa	Oppiarvo:
680, osakenttä Ꞥi	Aiempi nimi: Myöhempi nimi: Pseudonyymi: Syntymänimi: Todellinen nimi: Täydellinen nimi:

Esimerkki 1: Sisältövaihtoehdot 500-kentän osakenttään Ꞥi merkittävistä suhdemääreistä

g Items Edit Actions Edit Text Record Manager Remote *Services Help ?

→ AU System No. 64217 Arijouts, () Year:

Leader	<u>LDR</u>	—	—	^^^^^cz^^a2200157n^^4500
Update	<u>UPD</u>	—	a	Y
Control No.	<u>001</u>	—	—	000064217
Date and Time	<u>005</u>	—	—	20190214170116.0
Fixed Data	<u>008</u>	—	—	950127 n az aabn^^^^^^^^^^^^ ^aaa^.
System No.	<u>035</u>	—	a	(FI-ASTERI-N)000064217
Catalog. Source	<u>040</u>	—	a	FI-NL
			b	fin
			e	rda
			d	FI-NLD
Geog. Area Code	<u>043</u>	—	c	FI
Spe. Co. Dates	<u>046</u>	—	f	1915
			g	1993
Personal Name	<u>100</u>	0	a	Arijouts,
			d	1915-1993
			0	(FIN11)000064217
Asso. Place	<u>370</u>	—	c	Suomi
SAF Trac.Per.N	<u>500</u>	1	w	r
			i	
			a	
			d	
			0	
Nonpub.Gen.Note	<u>667</u>	—	a	
Sourc.Dat.Found	<u>670</u>	—	a	
Public Gen.Note	<u>680</u>	—	i	
Public Gen.Note	<u>680</u>	—	i	
Not in Table	<u>SID</u>	—	c	
			b	

Choose Subfield Text

Value	OK
Toinen identiteetti:	
Todellinen identiteetti:	
Jäsen:	
Perustaja:	

Esimerkki 2: Sisältövaihtoehdot 680-kentän osakenttään \ddagger merkittävistä otsikoista

g Items Edit Actions Edit Text Record Manager Remote *Services Help ?

→ AU System No. 64217 Arijouts, () Year:

Leader	LDR	—	—	^^^^cz^^a2200157n^^4500
Update	UPD	—	a	Y
Control No.	001	—	—	000064217
Date and Time	005	—	—	20190214170116.0
Fixed Data	008	—	—	950127 n az aabn^^^^^^^^^^^^^^ ^aaa^^^^^^
System No.	035	—	a	(FI-ASTERI-N)000064217
Catalog. Source	040	—	a	FI-NL
			b	fin
			e	rda
			d	FI-NLD
Geog. Area Code	043	—	c	FI
Spe. Co. Dates	046	—	f	1915
			g	1993
Personal Name	100	0	a	Arijouts,
			d	1915-1993
			0	(FIN11)0000
Asso. Place	370	—	c	Suomi
Occupation	374	—	a	toimittaja
			a	pakinoitsija
			2	mts
SAF Trac.Per.N	500	1	w	r
			i	Todellinen id
			a	Marttila, Hei
			d	1915-1993
			0	(FIN11)0000
Sourc.Dat.Found	670	—	a	Helsingin Sa
Public Gen.Note	680	—	i	
Not in Table	SID	—	c	34036
			b	fenau
Not in Table	SID	—	c	2155

Choose Subfield Text

Value

- Aiempi nimi:
- Myöhempi nimi:
- Pseudonyymi
- Syntymänimi
- Todellinen nimi:
- Täydellinen nimi:

OK

8. AUKTORISOIDUN NIMENMUODON HAKU

Auktoriteettitietueen 5XX-kenttään voidaan hakea auktorisoitu nimenmuoto suoraan indeksistä painamalla näppäintä F3 (kursorin pitäisi olla tekijäkirjauskentän kohdalla). Halutun nimenmuodon valitaan listalta joko kaksoisklikkaamalla sitä tai klikkaamalla sitä ja OK-painiketta.

AU System No. 64217 Arijouts, () Year:

- [R] Edit Record
- FIN11-64217
- [I] Import Record
- [T] Triggers

```

Leader      LDR  --  ^^^^^cz^^a2200157n^^4500
Update      UPD  --  a  Y
Control No. 001  --  000064217
Date and Time 005  --  20190214170116.0
Fixed Data   008  --  950127|n|az|||aabn^^^^^^^^^^^^^^^^|^aaa^^^^^^
System No.   035  --  a  (FI-ASTERI-N)000064217
Catalog. Source 040 --  a  FI-NL
                b  fin
                e  rda
                d  FI-NLD
Geog. Area Code 043 --  c  FI
Spe. Co. Dates 046 --  f  1915
                g  1993
Personal Name 100 0 --  a  Arijouts,
                d  1915-1993
                0  (FIN11)000064217

Asso. Place 370 --  1
SAF Trac.Per.N 500 1

Nonpub.Gen.Note 667 --
Sourc.Dat.Found 670 --
Public Gen.Note 680 --
Not in Table    SID  --

Not in Table    SID  --
    
```

FIN11 - 64217

Headings in Library: FIN11 - Code: PER

# Docs	Ref	Headings	Auth. info.
1		Marttila, Harri, 1970- (FIN11)000100975	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Marttila, Heikki, 1915-1993 (FIN11)000077217 Public Note: Todellinen nimi: Heikki Marttila	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Marttila, Ilkka, 1956- (FIN11)000051975	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Marttila, Inkeri, 1941- (FIN11)000071103	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=Y
1		Marttila, Irma, 1948-	Asteri Names